

АБИСОВА Марія,

*кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії
Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного
авіаційного університету, м. Київ*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОЇ СФЕРИ

Класичними концепціями публічної сфери постають теорії «публічного простору» Х. Арендт, «публічності» Ю. Габермаса, Р. Сеннета та ін. На думку Х. Арендт, публічне — відмінне від приватної сфери або все, що знаходиться поза господарською діяльністю та приватною власністю [1]. Ю. Габермас ототожнює публічну сферу з громадською думкою. В епоху модерну публічна сфера — інструмент самоорганізації суспільства для протистояння державі як організації панування [2]. Згідно з Р. Сеннетом, протягом XVIII-XIX ст. межа між публічною та приватною сферою визначалася межами між соціальними вимогами та вимогами природи [3, р. 164]. Загалом вони розуміли публічність як невіддільну ознаку, властиву людській спільноті, і форму колективної рефлексії. Публічність можна схарактеризувати як раціональний консенсус, процес розв'язання проблеми в житті громадянської спільноти, що стосується всіх однаковою мірою.

У сучасному суспільстві можна констатувати розширення громадської сфери завдяки її виходу за межі і простору політичного, і галузі соціального. Про зникнення такого поділу у суспільстві говорить і Ж. Бодрійяр. Дослідник декларує злиття публічної та соціальної сфер у єдиний метапростір [4]. Людина, перебуваючи в екстазі комунікації, позбавляється свого відображення в об'єктах, що її оточують. На місце «сцени» та «дзеркала» приходять «екран» та «мережа», внаслідок чого комунікація втрачає свої рефлексорні здібності. Згідно з Ж. Бодрійяром, технологічний розвиток призводить до функціональних змін медіа як основних агентів комунікації. Медіа більше не забезпечують повноцінний обмін між суб'єктами, лише симулюючи його. «...люди більше не розмовляють між собою, [...] вони остаточно ізольовані - перед словом, позбавленого відповіді» [5].

Статус громадської сфери змінюється у бік множинності смислів. Рациональну аргументацію дискусії змінює емоційність висловлювань, унаслідок чого розвиток дискусії неможливо простежити. Слактивізм посідає місце громадянської активності. Водночас сучасна публічність — це новий суспільний дискурс, спосіб існування сучасного суспільства, продукт діяльності медіа. Очевидною є необхідність вироблення нових критеріїв осмислення суспільної сфери, що відповідають сучасним соціокультурним обставинам.

Список використаних джерел та літератури:

1. Arendt H. The Human Condition .Chicago: University of Chicago Press, 1958. P. 198–199.
2. Habermas J. The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society , trans. Thomas Burger and Frederick Lawrence. Cambridge: MIT Press, 1989. P. 1–26.
3. Sennett R. The fall of public man. Penguin Adult, 2002. 390 p.
4. Baudrillard J. The ecstasy of communication. Semiotexte, 2012. 107p.